

«Бекітемін»

«Аққайың» МДҰ-ның

Менгерушісі: у.м.а. С.К.Ярова

«30» 08 2019ж

пед кенесте

№ «___» хаттамасы

«30» 08 2019ж

Бағдарлама

« Шығармашылық»

« Саналы саусақтар»

Орындаған: Г.Б.Мамбетова

Сараптау комиссиясы 30.08.2019
күні

Гүлсәуле
қолы

Т.Р. Құрманшова
(әдіскері)

Түсінік хат

Бұл бағдарламадағы тақырыптар балалардың тиісті жас ерекшеліктеріне байланысты құрылған. Апталық жүктемесі – 1 сағат. Бағдарламада дәстүрлі емес тәсілмен өздеріне таныс көркемдік материалдарды пайдаланып сурет салуда балалардың саусақ бұлшықеттеріні дамиды, зейіні тұрақтанады. Көркемдеуге арналған материалдар, оның ішінде алақанмен, құлақ шұқуға арналған мақталы таяқшамен, саусақпен, таяқпен сурет салуда балалар өз ойларын, сезімдерін қағаз бетіне түсіруіне көмектеседі. Балалардың эстетикалық сезімдері қалыптасып сурет салуға деген құштарлықтары артады. Бастаған істерін аяғына дейін жеткізуге ұмтылады.. Балаларда бір-біріне деген достық қарым-қатынас, бір-біріне көмектесуге ынталы болуына тәрбиелейді.

Баланың ұсақ моторикасының даму деңгейі – баланың мектепке дайындығының бір көрсеткіші болып табылады. Саусақ моторикасы жоғары деңгейде дамыған бала логикалық түрде ойлай біледі, оның байланыстыра сөйлеу тілі дамыған, есте сақтау қабілеті мен зейіні жоғары деңгейде қалыптасқан болып келеді. Ұсақ қимылдарды орындау арқылы баланың шыдамдылығы мен зейіні жағтығады, қиялы дамиды, ойы толығады. Баланың ұсақ моторикасын дамыту жұмысын ерте жастан бастаған дұрыс. Мектепке дейінгі ерте жастағы балаларды тәрбиелеу барысында қол жаттықтыру, қол буындарын, қол қимылын дамыту бағытындағы жаттығулар мен тапсырмаларға көбірек назар аудару қажет. Біріншіден , бұл жұмыстар баланың интеллектуальдық ойлау қабілетінің дамуына әсер етеді, екіншіден, оны жаза білу дағдыларына икемдейді.

Бағдарламаның мақсаттары :

- Ерте жастағы балалардың жалпы интеллектуальды түрде және қолдың ұсақ моторикасын дамыту,
- дәстүрлі емес әдіспен сурет салу арқылы көркемдік – шығармашылық қабілетін барысында еркін ойлауына, еркін жұмыс жасай білуіне мүмкіндік беру.

Білімділік: Дәстүрлі емес сурет салу әдістерін ажырату, атау оны практикада пайдалану. Умаждалған қағаз, тығын, істік, жіп т.б көркем материалдармен жұмыс істеу әдістеріне үйрету. Геометриялық пішіндер мен негізгі түстерді ажыратуға үйрету.

Дамытушылық: ұсақ қол моторикасын дамыту, шығармашылық қабілетін, байқампаздығын, ойлауын, білуге деген құштарлығын дамыту

Тәрбиелік: Сурет салу өнеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. Өз бетімен жұмыс істеу дағдысына, еңбектенуге тәрбиелеу.

Бағдарлама келесі міндеттерді шешеді:

- қолдың ептілігін дамытады;
- қолдың қозғалысын түзейді;
- зейінін тұрақтандырады;
- көріп қабылдау деңгейін дамытады;
- шығармашылық қабілетін дамытады.

Күтілетін нәтиже:

- Сурет салудың дәстүрлі емес әдістерін практикада қолдануға, атауға, ажыратуға үйренеді.
- Дәстүрлі емес көркем материалдармен жұмыс істеу әдістерін меңгереді.
- Негізгі және қосымша түстер мен геометриялық пішіндерді ажыратады, ұсақ қол моторикасы, шығармашылығы, қиялы, байқампаздығы, ойлауы дамиды.
- Бейнелеу өнеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімі қалыптасады.

№	Оқу іс-әрекетінің тақырыбы	Сағат саны	Айы, күні, жылы
1	«Қызыл-сары жапырақтар»	1	04.09.2019
2	«Жау, жау жаңбыр жау жаңбыр»	1	10.09.2019
3	«Бұтақтағы жидектер»	1	18.09.2019
4	«Көңілді саңырауқұлақтар»	1	24.09.2019
5	«Жемістер»	1	02.10.2019
6	«Бұршақ жауды»	1	08.10.2019
7	«Құламайтын қуыршақ»	1	16.10.2019
8	«Ертенгідегі құс»	1	22.10.2019
9	«Күзгі кілем»	1	30.10.2019
10	«Піскен алмалар»	1	05.11.2019
11	«Әдемі тәрелке»	1	13.11.2019
12	«Сәуленің алжапқышы»	1	19.11.2019
13	«Кішкентай шырша»	1	27.11.2019
14	«Марғауларға арналған қолғаптар»	1	03.12.2019
15	«Саптаяқтағы әдемі бұршақтар»	1	11.12.2019
16	«Менің сүйікті ойыншығым құлыншақ»	1	17.12.2019
17	«Достарыма арналған қалың жиде»	1	25.12.2019
18	«Орамалды әсемде»	1	08.01.2020
19	«Кішкентай шыршаға қыста суық»	1	14.01.2020
20	«Қар жауыпты»	1	22.01.2020
21	«Менің сүйікті ойыншығым»	1	28.01.2020
22	«Шыршадағы шамдар»	1	05.02.2020
23	«Қонжыққа көпшік сыйлайық»	1	11.02.2020
24	«Өз ойлары бойынша сурет салу»	1	19.02.2020
25	«Анамызға арналған гул»	1	25.02.2020
26	«Күн»	1	04.03.2020
27	«Әдемі балықтар»	1	10.03.2020

28	«Сегізаяқтар»	1	18.03.2020
29	«Әдемі алаң»	1	24.03.2020
30	«Алма ағашы гулдеді»	1	01.04.2020
31	«Марғау»	1	07.04.2020
32	«Сүйкімді көжек»	1	15.04.2020
33	«Қанқыз»	1	21.04.2020
34	«Балапан және бақ-бақ»	1	29.04.2020
35	«Түрлі-түсті шарлар»	1	05.05.2020
36	«Өз ойлары бойынша сурет салу»(көрме ұйымдастыру)	1	13.05.2020

**«Саналы саусақтар» бағдарламасының
тақырыптық және перспективті жоспары**

№	Тақырыбы	Мақсаты	Қолданылатын әдіс-тәсілдер	Керекті құралдар	Күні, айы, жылы
1	«Қызыл-сары жапырақтар»	Саусақпен сурет салу әдісі мен таныстыру, саусақпен сурет салуға үйрету. Негізгі түсініктерді бекіту. Сурет салуға деген қызығушылығын тудыру.	саусақпен сурет салу	ағаштың суреті бар ақ қағаз, сары қызыл гуашь, шүберек	04.09.2019
2	«Жау, жау жаңбыр жау жаңбыр»	Саусақпен сурет салуды ары қарай жалғастыру. Саусақ бұлшық етін дамыту. Ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	саусақпен сурет салу	Күлгін түсті А4 қағаз әр көлемдегі бұлт жапсырылған, көк гуашь, шүберек.	10.09.2019
3	«Бұтақтағы жидектер»	Балаларды бұтақтағы жидектер композициясын құруға үйрету. Саусақ бұлшық еттерін дамыту. Қоршаған ортаны аялай білуге тәрбиелеу.	саусақпен сурет салу	Дайын бұтақтардың суреті, қызыл гуашь, шүберек	18.09.2019
4	«Көңілді саңырауқұлақтар»	Қағаз бетіне бірдей ырғақта толық нүктелерді салуды үйрету. Саңырауқұлақ қалпағын әдемі бояу қабілетін бекіту. Саусақ бұлшық етін дамыту.	саусақпен сурет салу	Қағаздан қиылған саңырауқұлақ пішіні, ақ гуашь шүберек. Саңырауқұлақтардың суреттері.	24.09.2019
5	«Жемістер»	Дайын пішінді безендіруді үйрету. Зейін қоя білу, қимыл дәлдігін дамыту. Түстерді пішіндерді бекіту. Эстетикалық	Саусақпен сурет салу	Дайын пішіндегі қызыл, сары гуашь, шүберек	02.10.2019

		талғамға ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
6	«Бұршақ жауды»	Істікпен ноқаттарды жиі, бір-біріне жақын орналас тыру арқылы бұршақты, бұлтты салуға үйрету. Маусымдық құбылыстар туралы ұғымдар ын бекіту. Ықыласты болуға достарына көмектесуге тәрбиелеу.	Істікпен сурет салу	Көгілдір түсті қағаз ақ және көк гуашь, шүберек.	08.10.2019
7	«Құламайтын қуыршақ»	Заттың пішінін саусақпен әшекейлеуге үйрету. Саусақ бұлшық еттерін дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Саусақпен сурет салу	Дайын қуыршақ пішіндері, қызыл гуашь, шүберек	16.10.2019
8	«Ертегідегі құс»	Берілген пішіннің сұлбасы нан шықпай түстерді үйлесімді пайдалана отырып, ертегі құсын безендіруді үйрету. Үйренген машықты пайдалана білуін дамыту. Ықыласты болуға тәрбиелеу	Саусақпен сурет салу	Дайын ертегі құсының пішіні, гуашь, шүберек	22.10.2019
9	«Күзгі кілем»	Негізгі түстер туралы түсінік терін нақтылау, сурет салуға деген ынтасын арттыру. Өз жұмыстарына деген ұқыпты лыққа тәрбиелеу	Саусақпен сурет салу	Түрлі- түсті гуашь, қағаз	30.10.2019
10	«Піскен алмалар»	Картоптың көмегімен бастыра сурет салуға әшекейлеуге үйрету. Сурет салуға деген қызығушылы ғын	Картоппен мөрлеп сурет салу	Дайын пішін , гуашь, шүберек, картоп	05.11.2019

		туғызу, саусақ бұлшық еттерін дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
11	«Әдемі тәрелке»	Ұсынылған пішіннің сұлбасы нан шықпай дәстүрден тыс әдіспен қақпақпен безендіруге үйрету. Ойлауын қиялын дамыту. Ұқыпты жұмыс істеуге тәрбиелеу	қақпақпен сурет салу	Дайын тәрелке пішіні, сары гуашь, қақпақ	13.11.2019
12	«Сәуленің алжапқышы»	Алжапқыштың жиегіне қақпақпен дөңгелектер сала безендіруді үйрету. Саусақ бұлшық еттерін дамыту. Ыждағаттылықпен ұқыптылыққа тәрбиелеу	Қақпақпен сурет салу	Дайын пішін, қақпақ, гуашь	19.11.2019
13	«Кішкентай шырша»	Саусақпен сурет салу қабілетін бекіту, қағаз бетіне толық нөқаттарды салуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Саусақпен сурет салу	Дайын шыршаның пішіні жасыл, қызыл, көк түсті, гуашь, шүберек.	27.11.2019
14	«Марғауларға арналған қолғаптар»	Заттың бөліктерін тануға атауға (бармағы, алақаны, жылы, қалың) қолғап пішінінен қақпақпен әшекейлеуге үйрету (ортасына жиегіне). Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Қақпақпен әшекейлеу	Қолғап үлгісі, қақпақтар көк, ызыл, жасыл гуашь	03.12.2019
15	«Саптаяқтағы әдемі бұршақтар»	Балаларды ыдыс-аяқ заттарын тәрбиешінің үлгісі бойынша безендіруді үйрету, ырғақты	Қақпақпен әшекейлеу	Ыдыс-аяқ суреттері. Саптаяқтың дайын пішіні Қақпақ, гуашь	11.12.2019

		сезінуін дамыту, сурет салуға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.		шүберек.	
16	«Менің сүйікті ойыншығым құлыншак»	Ұсынылған сұлбаны түрлі-түсті ноқаттармен бейнелеу үшін саусақты пайдалануды бекіту, қиялын дамыту, ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	Саусақпен сурет салу	Дайын пішін, гуашь, шүберек, «үй жануарлары» суреттер жинағы,	17.12.2019
17	«Достарыма арналған қалың жиде»	Қарапайым өрнек салуға үйрету, саусақпен сурет салу техникасын әрі қарай жалғастыру, түстерді бекіту, саусақ бұлшық етін дамыту, эстетикалық талғамға тәрбиелеу.	саусақпен сурет салу	жиденің пішіні, гуашь, екі қуыршак	25.12.2019
18	«Орамалды әсемде»	Жолақшаны қарапайым өрнекпен (гүл, нүкте) кезектестіре отырып безендіруге үйретушығармашылығын, қиялын дамыту, ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу	Картоппен мөрлеп істікпен сурет салу	гуашь, мөр, істік	08.01.2020
19	«Кішкентай шыршаға қыста суық»	Суреттің барлық бетіне саусақпен ноқаттарды салуды жаттықтыру, түстерді қабылдауын дамыту, шыршаның бейнесі арқылы табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	саусақпен сурет салу	шыршаның дайын пішіні, ақ немесе көгілдір гуашь.	14.01.2020
20	«Қар жауып тұр»	Саусақпен сурет салуды ары қарай	саусақпен сурет салу	ақ гуашь, ағаш, шүберек	22.01.2020

		жалғастыру , саусақ бұлшық етін дамыту, табиғатқа қоршаған айналаға деген сезімге тәрбиелеу			
21	«Менің сүйікті ойыншығым»	Берілген сұлбадан шықпай бейнені тығынмен әшекейлеуге жаттықтыру. Саусақ бұлшық етін дамыту . Ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	тығынмен саусақпен сурет салу	гуашь, ыдыстар, доптардың суреті	28.01.2020
22	«Шыршадағы шамдар»	Дәстүрлі емес әдіспен сурет салуды ары қарай жалғастыру. Саусақ бұлшық еттерін дамыту. Әдемілікті сезінуге, эстетикалық талғамға тәрбиелеу	саусақпен сурет салу	гуашь, ыдыс, су, шүберек, шыршаның дайын суреті	05.02.2020
23	«Қонжыққа көпшік сыйлайық»	Шаршы пішіндес заттарды бұрыштарына бастыру әдісі бойынша безендіруге үйрету, зейін аударуын қиялдауын дамыту, сурет салуға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.	тығынмен салу	гуашь, тығын, ыдыс, шүберек, қонжық дайын пішін	11.02.2020
24	«Өз ойлары бойынша сурет салу»	Өз ойларымен сурет салу қабілетін дамыту, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу		көрме ұйымдастыру	19.02.2020
25	«Анамызға арналған гүл»	батыру әдісі бойынша гүлдерді алақан мен алақанның қырымен салуға үйрету шөптерді өз бетімен салуға қызығушылығын туғызу. Негізгі	алақанмен сурет салу	гуашь, ақ қағаз, шүберек, гүлдердің әртүрлі қағаздан қиылған түрлері	25.02.2020

		түстерді бекіту			
26	«Күн»	Күн салуды үйрету. Дәстүрден тыс әдісті пайдалана отырып бояуды үйлестіру жұмыс жасау дағдысын қалыптастыру қолдың ұсақ бұлшық етін дамыту аңғарымпаздыққа тәрбиелеу.	алақанмен	гуашь сары түсті шүберек	04.03.2020
27	«Әдемі балықтар»	Балықтар олардың тіршілігі туралы түсінік беру. Жетіспейтін бөліктерін жетістіре отырып, алақанмен балық бейнесін жасауға үйрету. Елестету қабілетін қолдың ұсақ, бұлшық еттерін дамыту ынталы болуға тәрбиелеу.	алақанмен сурет салу	Көгілдір қағаз, гуашь қызыл, жасыл, көк	10.03.2020
28	«Сегізаяқтар»	Алақанды пайдалана отырып, сегізаяқтың бейнесін салуды үйрету	алақанмен сурет салу	көгілдір қағаз гуашь	18.03.2020
29	«Әдемі алаң»	Батыру әдісі бойынша гүлдерді алақанмен сурет салуға үйрету, шөптерді өз бетімен салуға қызығушылығын туғызу негізгі түстерді бекіту	алақанмен сурет салу	гуашь(жасыл, қызыл, сары) шүберек ақ қағаз	24.03.2020
30	«Алма ағашы гүлдеді»	Дайын бейнені ұсақ ақ гүлдермен толықтыра отырып гүлден алма ағашын көрсете білуге үйрету, істікпен көмкерілген сурет	Істікпен сурет салу (ватная палочка)	ағаштың дайын формасы істік, гуашь, шүберек	01.04.2020

		салуды бекіту, гуашьпен жұмыс жасау машығын дамыту эстетикалық талғамға тәрбиелеу			
31	«Марғау»	Балаларды істіктің (мақта таяқшаның) көмегіме н түрту тәсілімен мысықтың бейнесін жасауды үйрету, сурет салуға деген қызығушылығын қалыптастыру, ұқыптылыққа тәрбиелеу	Істікпен сурет салу	Мысықтың пішіні, гуашь, істік, шүберек	07.04.2020
32	«Сүйкімді көжек»	Бейнені ұсақ бөлшектермен толықтыруды істікпен нүкте қоюды үйрету, қимыл үйлесімділігін бейненің шетін сезінуін дамыту талап танушылыққа тәрбиелеу	Істікпен сурет салу	Дайын пішін гуашь, істік	15.04.2020
33	«Қанқыз»	Әдемі жәндіктердің суретін салуды үйрету. ноқаттарды заттың жоғары жағына бірдей етіп салу қабілетін бекіту пішін мен түсті сезінуін дамыту ұқыптылыққа тәрбиелеу	Картоппен сурет салу	Дайын пішін, гуашь, қара шүберек істік	21.04.2020
34	«Балапан және бақ- бақ»	Батыру әдісі бойынша істікпен балапан мен бақбақтың бейнесін жасауға үйрету. Композиция құру қабілетін дамыту. Сурет салуға деген	Істікпен сурет салу	Сары түсті гуашь, фломастер шүберек	29.04.2020

		қызығушылыққа тәрбиелеу.			
35	«Түрлі-түсті шарлар»	Гуашьпен ұшатын әдемі шарларды салуға деген қызығушылығын туғызу. Сопақша пішінді сурет салуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу	Істікпен сурет салу	Дайын сопақша пішіндер гуашь істік, фломастер	05.05.2020
36	Өз ойлары бойынша сурет салу (көрме ұйымдастыру)	Бастаған ісін соңына дейін жеткізуді сурет салу үшін тақырыпты өздері таңдауды үйрету. Елестету қабілетін дамыту. Өз суреттерін әңгімелеп беруге деген ынталылыққа тәрбиелеу		Гуашь, қажетті құралдар	13.05.2020

Қолданылған әдебиеттер:

1. Рисование с детьми дошкольного возраста нетрадиционные техники, сценарии занятий, планирование Р.Г.Казакова, Т.И.Сайганова., Е.М.Седова. 2004г.
2. Изобразительная деятельность в детском саду младшая группа. (лепка, рисования аппликация) И.А.Лыкова. 2007.
3. Маленький художник занятия с детьми(рисуем пальчиками) Е.А.Янушко.2003.
4. Интегрированные развивающие занятия для детей 3 лет Л.Д. Постоева, Г.А.Лукина.2010г